

СИЛАБУС

«Психологія спілкування»

підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
кваліфікації освітньої «Магістр стоматології» кваліфікації
професійної «Лікар-стоматолог» галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 221 «Стоматологія»

1. Загальна інформація	
Назва факультету	стоматологічний
Освітня програма	22 Охорона здоров'я, 221 Стоматологія, другий (магістерський) рівень вищої освіти, денна форма
Навчальний рік	2023-2024
Назва дисципліни, код	«Психологія спілкування» ВБ 1.24. https://new.meduniv.lviv.ua/kafedry/kafedra-psyhiatriyi-psyhologiyi-ta-seksologiyi/
Кафедра	Психіатрії, психології та сексології Адреса : вул.Кульпарківська ,96 e-mail: kaf_psychiatrists@meduniv.lviv.ua
Керівник кафедри	Професор Білобровка Р.І. e-mail: kaf_psychiatrists@meduniv.lviv.ua
Рік навчання	1 рік навчання
Семестр	1,2 семестри
Тип дисципліни	вибіркова
Викладачі	проф..Білобровка Р.І. bilobryvka@gmail.com проф. Рахман Л.В. rakhman@polynet.lviv.ua доц. Карпінська Р.І. karpinska_roksolana@meduniv.lviv.ua доц. Плевачук О.Ю. oplevachuk@ukr.net к.мед.н. асистент Цьона А.Р. tsonaandrew@gmail.com к.мед.н. асистент Шпильовий Я.В. spljaroslav@gmail.com асистент Белак В. vbelyak@gmail.com асистент Дзісь М.О. myroslavadzis@gmail.com
Erasmus	ні
Особа, відповідальна за силабус	Доц.Карпінська Р.І. karpinska_roksolana@meduniv.lviv.ua
Кількість кредитів ECTS	3.5 кредити
Кількість годин	Лекції -10 , практичні заняття -30, самостійна робота- 65
Мова навчання	Українська
Інформація про консультації	Консультації проводяться згідно складеного графіку консультацій, який розміщено на інформаційних стендах кафедри, електронній сторінці кафедри, платформі для дистанційного навчання misa
Адреса, телефон та регламент роботи клінічної бази, бюро	м.Львів, вул. Кульпарківська, 95 КНП ЛОР "Львівська обласна державна клінічна психіатрична лікарня" графік роботи: пон. – п'ятн. з 8:00 до 19:00

2. Коротка анотація до курсу

навчальна дисципліна «Психологія спілкування» базується на вивченні студентами філософії, соціології; закладає основи вивчення студентами медичної психології, соціальної психології, а також ряду клінічних дисциплін, що передбачає інтеграцію з ними.

3. Мета і цілі курсу

Метою викладання вибіркової дисципліни є визначати психологічні детермінанти ефективного спілкування між лікарем та пацієнтом впродовж лікувально-діагностичного процесу. Знання основних принципів формування спілкування в групі дозволить створювати оптимальний психологічний клімат в трудовому колективі, вдосконалювати взаємовідносини між лікарями, ефективно комунікувати в медичному середовищі. Знання основних принципів та правил ефективного спілкування дозволить встановлювати більш повний особистісний контакт з хворим, гармонізувати його стосунки з оточуючими, оптимізувати його адаптацію до соціального середовища під час реабілітації. Ознайомлення з основами психології спілкування дозволить майбутньому лікарю знаходити шляхи активізації внутрішніх резервів хворого з соматичним захворюванням для подолання наслідків стресів та невротичних реакцій та для досягнення успішної соціальної адаптації та найшвидшого одужання. Цілісність і науковість запропонованого курсу забезпечується розглядом основних закономірностей процесу спілкування, факторів успішної комунікації, основних законів соціальної перцепції, особливостей інтеракцій та знайомленням з ефективними прийомами спілкування лікаря та пацієнтів різних вікових груп і їх родичами.

Основними завданнями є сформулювати у студентів систему психологічних знань; оволодіти основними категоріями та поняттями психології спілкування; ознайомити із закономірностями формування потреби в спілкуванні в процесі онтогенезу.

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти України для другого (магістерського) рівня вищої освіти дисципліна «Психологія спілкування» забезпечує набуття студентами наступних компетентностей:

інтегральна

Здатність застосовувати набуті загальні і фахові компетентності для вирішення складних задач діяльності лікаря-стоматолога та практичних проблем у галузі охорони здоров'я на відповідній посаді, сфера застосування яких передбачена визначеними переліками синдромів та симптомів захворювань, стоматологічних захворювань, фізіологічних станів та соматичних захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнтів, невідкладних станів, лабораторних та інструментальних досліджень, медичних та стоматологічних маніпуляцій та/або здійснення інновацій.

загальні:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 10. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 11. Здатність працювати в команді.

ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і

досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

спеціальні (фахові, предметні):

ФК 1.Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.

ФК 2.Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.

ФК 11.Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги.

ФК 13.Спроможність оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне).

ФК 14. Спроможність ведення нормативної медичної документації.

ФК 15.Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.

ФК 17.Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.

ФК 18. Спроможність надавати домедичну допомогу за протоколами тактичної медицини

4. Пререквізити курсу

Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

5. Програмні результати навчання

Список результатів навчання

Код результату навчання	Зміст результату навчання	Посилання на код матриці компетентностей
ЗК -1, ЗК -2, ЗК – 3, ЗК – 4, ЗК – 6, ЗК – 7, ЗК – 8, ЗК-9 ЗК-10, ЗК-11, ЗК-13, ЗК-14, ФК-1, ФК -2, ФК -11, ФК -13, ФК-14, ФК- 15, ФК-17, ФК-18	Встановлювати діагноз невідкладних станів за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, у лікувальній установі), в умовах надзвичайної ситуації, воєнного стану, нестачі інформації та обмеженого часу (за списком 4)	ПРН - 5
ЗК -1, ЗК -2, ЗК – 3, ЗК – 4, ЗК – 6, ЗК – 7, ЗК – 8, ЗК-9 ЗК-10, ЗК-11, ЗК-13, ЗК-14, ФК-1, ФК -2, ФК -11, ФК -13, ФК-14, ФК- 15, ФК-17, ФК-18	Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, використовуючи рекомендовані алгоритми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу (за списком 4).	ПРН-13
ЗК -1, ЗК -2, ЗК – 3, ЗК – 4, ЗК – 6, ЗК – 7, ЗК – 8, ЗК-9 ЗК-10, ЗК-11, ЗК-13, ЗК-14, ФК-1, ФК -2, ФК -11, ФК -13, ФК-	Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій	ПРН-14

14, ФК- 15, ФК-17, ФК-18		
ЗК -1, ЗК -2, ЗК – 3, ЗК – 4, ЗК – 6, ЗК – 7, ЗК – 8, ЗК-9 ЗК-10, ЗК-11, ЗК-13, ЗК-14, ФК-1, ФК -2, ФК -11, ФК -13, ФК-14, ФК- 15, ФК-17, ФК-18	Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення в умовах медичного закладу за стандартними методиками.	ПРН - 15
ЗК -1, ЗК -2, ЗК – 3, ЗК – 4, ЗК – 6, ЗК – 7, ЗК – 8, ЗК-9 ЗК-10, ЗК-11, ЗК-13, ЗК-14, ФК-1, ФК -2, ФК -11, ФК -13, ФК-14, ФК- 15, ФК-17, ФК-18	Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.	ПРН - 16
ЗК -1, ЗК -2, ЗК – 3, ЗК – 4, ЗК – 6, ЗК – 7, ЗК – 8, ЗК-9 ЗК-10, ЗК-11, ЗК-13, ЗК-14, ФК-1, ФК -2, ФК -11, ФК -13, ФК-14, ФК- 15, ФК-17, ФК-18	Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю	ПРН - 17
ЗК -1, ЗК -2, ЗК – 3, ЗК – 4, ЗК – 6, ЗК – 7, ЗК – 8, ЗК-9 ЗК-10, ЗК-11, ЗК-13, ЗК-14, ФК-1, ФК -2, ФК -11, ФК -13, ФК-14, ФК- 15, ФК-17, ФК-18	Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загально-освітній культурний рівень.	ПРН -18
ЗК -1, ЗК -2, ЗК – 3, ЗК – 4, ЗК – 6, ЗК – 7, ЗК – 8, ЗК-9 ЗК-10, ЗК-11, ЗК-13, ЗК-14, ФК-1, ФК -2, ФК -11, ФК -13, ФК-14, ФК- 15, ФК-17, ФК-18	Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.	ПРН - 19
ЗК -1, ЗК -2, ЗК – 3, ЗК – 4, ЗК – 6, ЗК – 7, ЗК – 8, ЗК-9 ЗК-10, ЗК-	Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення	ПРН - 20

11, ЗК-13, ЗК-14, ФК-1, ФК -2, ФК -11, ФК -13, ФК-14, ФК- 15, ФК-17, ФК-18	типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності			
ЗК -1, ЗК -2, ЗК – 3, ЗК – 4, ЗК – 6, ЗК – 7, ЗК – 8, ЗК-9 ЗК-10, ЗК-11, ЗК-13, ЗК-14, ФК-1, ФК -2, ФК -11, ФК -13, ФК-14, ФК- 15, ФК-17, ФК-18	Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 4) в умовах обмеженого часу (за списками 6, 7)	ПРН - 23		
6. Формат і обсяг курсу				
Формат курсу		очний		
Вид занять		Кількість годин		
лекції		10		
практичні		30		
семінари		0		
самостійні		65		
7. Тематика та зміст курсу				
Код виду заняття	Тема	Зміст навчання	Код результату навчання	Викладач
Л-1	Спілкування як феномен психології.	Ця лекція допоможе студентам розуміти важливість спілкування у медичній практиці та надати їм практичні знання та навички для покращення комунікаційних вмінь.	Зн1,2,3,4,7,8,9	доц. Карпінська Р.І
Л-2	Комунікація як одна із сторін спілкування.	Ця лекція розвиває узагальнене уявлення про важливість та особливості комунікації в різних контекстах.	Зн1,2,3,4,7,8,9	доц. Карпінська Р.І
Л-3	Труднощі міжособистісного спілкування.	Ця лекція допоможе студентам отримати узагальнене уявлення про труднощі міжособистісного спілкування та способи їх подолання.	Зн1,2,3,4,7,8,9	доц. Карпінська Р.І

Л-4	Довіра та псевдодовіра у спілкуванні	Ця лекція підкреслює важливість розвитку комунікаційних навичок для підтримання довіри та уникнення псевдодовіри. Також важливо наголосити на тому, що управління цими елементами є необхідною складовою успішного спілкування як у професійних, так і у особистих сферах життя.	ЗК – 1-5, 8,10,11 ФК 1,4,7	
Л-5	Основні правила спілкування лікаря та пацієнта.	Лекція навчає майбутніх лікарів вдосконалювати свої комунікаційні навички для покращення якості медичного обслуговування та задоволення потреб пацієнтів.	Зн1,2,3,4,7,8,9,13,15	доц. Карпінська Р.І
ПР-1	Категорія спілкування: визначення, структура, функції	На практичному занятті "Категорія спілкування: визначення, структура, функції" проводився аналіз основних аспектів категорії спілкування. Студенти ознайомилися з такими ключовими поняттями, як "спілкування", "категорія спілкування", а також розглянули його структуру та функції.	Зн-1,3,4,9	За розкладом
ПР-2	Поняття комунікації, її складові.	Ця тема надає студентам базові знання щодо структури та складових комунікації, що є ключовим елементом в будь-якій професійній та міжособистісній взаємодії.	Зн-1,3,4,9	За розкладом
ПР-3	Роль соціальної перцепції та інтеракцій у процесі спілкування.	Ця тема надає студентам розуміння того, як сприйняття та взаємодії впливають на процес спілкування та взаєморозуміння в різних соціальних ситуаціях.	Зн-1,3,4,9	За розкладом.
ПР-4	Причини виникнення труднощів у спілкуванні.	Ця тема допомагає студентам розкрити основні причини труднощів у спілкуванні та розвивати стратегії подолання цих перешкод.	Зн-1,3,4,9	За розкладом
ПР-5	Спілкування лікаря та пацієнтів різних вікових груп.	Ця тема сприяє розвитку у студентів навичок ефективної комунікації з різними віковими групами пацієнтів у медичній	Зн-1,2,3,4,5,6,7,8,9,15	За розкладом

		практиці.		
СР-1	Категоріальний апарат спілкування.	Ця тема допомагає студентам отримати розуміння та вміння використовувати ключовий категоріальний апарат для успішного спілкування в різних контекстах, зокрема в медичній практиці.	Зн-1,3,4,9	За розкладом
СР-2	Спілкування як потреба людини.	Ця тема допомагає студентам отримати розуміння та апробувати практичні аспекти спілкування як необхідної та важливої частини людського життя.	Зн-1,3,4,9	За розкладом
СР-3	Характеристика комунікативної сторони спілкування.	Ця тема спрямована на розуміння та покращення комунікативних навичок, що є важливим аспектом особистісного та професійного розвитку.	Зн-1,3,4,9	За розкладом
СР-4	Концептуальні положення “символічного інтеракціонізму”	Символічний інтеракціонізм акцентує увагу на розумінні світу через спільне використання символів та взаємодію між індивідами в їхньому повсякденному житті.	Зн-1,3,4,9	За розкладом
СР-5	Трансактний аналіз Е.Берна	Трансактний аналіз надає інструменти для розуміння внутрішніх діалогів та зовнішніх взаємодій, а також сприяє покращенню комунікації та розв'язанню конфліктів.	Зн-1,3,4,9	За розкладом
СР-6	Особливості рольової міжособистісної взаємодії.	Тема розглядається як у соціальному, так і в індивідуальному контексті, зосереджуючись на важливості ролей у формуванні та розвитку взаємодії між людьми.	Зн-1,3,4,9	За розкладом
СР-7	Психологічні основи впливу в процесі спілкування.	Ця тема спрямована на розкриття механізмів психологічного впливу та розвиток навичок, необхідних для ефективного спілкування в різних сферах життя.	Зн-1,3,4,9	За розкладом

СР-8	Конфлікти у медичній сфері.	Ця тема має на меті допомогти медичним працівникам розуміти природу конфліктів та розвивати навички їх вирішення для забезпечення позитивного та ефективного функціонування медичної системи.	Зн-1,3,4,9	За розкладом
СР-9	Застосування управління конфліктом до вирішення будь-якої проблеми.	Ця тема спрямована на вдосконалення умінь управління конфліктами для підвищення ефективності вирішення різноманітних проблем у різних контекстах.	Зн-1,3,4,9	За розкладом
СР-10	Етика медичного спілкування як прояв культури почуттів.	Ця тема ставить своєю метою розвинення навичок медичного спілкування, які враховують етичні стандарти та виявляють культуру почуттів у взаємодії з пацієнтами.	Зн-1,3,4,9	За розкладом

8. Верифікація результатів навчання

Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння здобувачами навчального матеріалу. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності включають контроль теоретичної та практичної підготовки. Остаточна оцінка за поточну навчальну діяльність виставляється за 4-ри бальною (національною) шкалою

Код результату навчання	Код виду занять	Спосіб верифікації результатів навчання	Критерії зарахування наприклад
Зн 1-4, 6-15, ФК 1,2,11,13-18 ПРН 5,13-20,23	Л -10 П-30, СРС-65	Тестовий контроль: студент отримує 10 тестів, відповідає та отримує результат у балах (від 0 до 10) та відсотках (від 0 до 100). Індивідуальне усне опитування теоретичного матеріалу, який включений до методичних розробок з відповідних тем;	Тестовий контроль: від 5-6 (50-60%) – задовільно; 7-8 (70-80%) – добре; 9-10 (90-100%) – відмінно. Відповідь на запитання викладача: студент відповів на усі питання викладача, продемонстрував вміння логічно мислити – відмінно. студент відповів на усі питання викладача, продемонстрував вміння логічно мислити, зробив 1- 2 помилки чи

			неточності – добре. студент відповів на деякі питання викладача, продемонстрував вміння логічно мислити, але плутається в проведенні топічної діагностики - задовільно.
--	--	--	---

--

Підсумковий контроль

Загальна система оцінювання	Участь у роботі впродовж семестру 100% за 200-бальною шкалою	
Шкали оцінювання	традиційна 4-бальна шкала, багатобальна (200-бальна) шкала, рейтингова шкала ECTS	
Умови допуску до підсумкового контролю	здобувач відвідав усі практичні заняття і отримав не менше, ніж 120 балів за поточну успішність	
Вид підсумкового контролю	Методика проведення підсумкового контролю	Критерії зарахування
Залік	Мають бути зараховані усі теми, винесені на поточний контроль. Оцінки з 4-ри бальної шкали конвертуються у бали за багатобальною (200-бальною) шкалою відповідно до Положення «Критерії, правила і процедури оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів»	Максимальна кількість балів - 200. Мінімальна кількість балів- 120

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент з дисципліни за поточну навчальну діяльність і виконання індивідуального завдання – 200 балів.
Самостійну роботу студентів оцінюють під час поточного контролю на практичному занятті. Кількість балів виставляється у відповідності до середнього балу і встановлюється за вищенаведеною таблицею або за формулою:
Сер Б x200/5.

9. Політика курсу

Політика навчальної дисципліни визначається системою вимог до студента при вивченні дисципліни та ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Студентам пояснюються цінність набуття нових знань, академічні норми, яких необхідно дотримуватися, чому вони важливі, що таке академічна доброчесність, які її цінності та функції, як студенти своїми діями можуть долучитися до її розбудови; пояснюються сутність, особливості та причини неприпустимості академічного плагіату, заохочують здобувачів вищої освіти самостійно виконувати навчальні завдання, коректно покликатися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей. Політика навчальної дисципліни полягає: в обов'язковому дотриманні академічної доброчесності студентами, а саме: - самостійне

виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни; - посилання на джерела інформації у разі використань ідей, розробок, тверджень, відомостей; - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права

10. Література

Основна:

1. Кінг Л. Як розмовляти будь з ким, будь-коли і будь-де. Секрети успішного спілкування / Л. Кінг, Б. Гілберт. – 2019: Моноліт-Bizz, 204.
2. Основи загальної та медичної психології у вищій школі / Навч. посіб. / за ред. Р.І. Білобровки – 2018. – 286 с.
3. Губенко І.Я., Карнацька О.С., Шевченко О.Т. Основи загальної і медичної психології, психічного здоров'я та міжособового спілкування. – К.: Медицина, 2021. – 312 с.
4. Іванова О.В., Москалюк Л.М. Психологія: вступ до спеціальності. – Київ: Центр навчальної літератури, 2019. – 184 с.
5. Засекіна Л.В., Пастрик Т.В. Основи психології та міжособового спілкування. – Медицина, 2018. – 216 с.
6. Кацавець Р.С. Психологія особистості. Навчальний посібник. - Київ : Алерта. 2021. 134 с.
7. Комунікативні навички лікаря: підручник / Колектив авторів, за заг. ред. О.С. Чабана; наукова редакція й укладання О.О. Хаустова, І.А. Коваль; Національний медичний університет імені О.О. Богомольця – Київ: Медпринт, 2021. – 400 с.

Додаткова:

1. Курова А.В. Психологія спілкування: навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти факультету психології, політології та соціології НУ «ОЮА» / А.В. Курова – Одеса: Фенікс, 2020. – 79 с.
2. Медична психологія: в 2-х томах. Т. 1. Загальна медична психологія / [Г.Я. Пилягіна, О.О. Хаустова, О.С. Чабан та ін.]; за ред. Г.Я. Пилягіної. – Вінниця: Нова Книга, 2020. – 288 с.
3. 10. Медична психологія: в 2-х томах. Т. 1. Спеціальна медична психологія / [Г.Я. Пилягіна, О.О. Хаустова, О.С. Чабан та ін.]; за ред. Г.Я. Пилягіної. – Вінниця: Нова Книга, 2020. – 496

Інформаційні ресурси

1. <http://pidruchniki.com/>
2. <https://prometheus.org.ua>
3. <https://mh4u.in.ua>
4. <https://psylib.kiev.ua>

Укладач силабуса
доц. Карпінська Р.І.

Завідувач кафедри
проф. Білобровка Р.І.